

Sammanfattning

Bakgrund: Hörapparater är optimerade för talförståelse, även om särskilda program för musiklyssning existerar. Studier har visat att det kan finnas förbättringspotential i användarupplevelsen vid musiklyssning med hörapparater. För en musiker är det nödvändigt att kunna särskilja mellan olika instrument i en orkester för att kunna anpassa sitt musicerande efter dessa. Tack vare sin musikaliska träning kan musiker lämna värdefull information vid finjustering av hörapparater. Ökad förståelse gällande musikernas behov nämns i forskningen, och genom analys av musikernas terminologi rörande upplevd ljudkvalitet kan förståelsen potentiellt förbättras.

Syfte: Att dokumentera den terminologi musiker använder för att beskriva olika aspekter av det upplevda ljudet i hörapparaterna under finjustering. Studien undersöker även om hörapparaternas standardprogram eller ett individuellt anpassat musikprogram föredras vid musiklyssning.

Metod och material: Fem hörapparat-användare som arbetar med musik professionellt eller semiprofessionellt deltog i studien. Hörapparater anpassades efter försökspersonens hörselnedsättning och programmerades med ett standardprogram och ett musikprogram. Musikprogrammet anpassades sedan individuellt efter försökspersonens önskemål medan denne lyssnade till musik via högtalare i ett tyst rum. Den terminologi försökspersonen använde för att beskriva det upplevda ljudet och önskade justeringar dokumenterades. En dubbelblind, randomiserad parvis jämförelse mellan hörapparatprogrammen utfördes slutligen för att fastställa vilket program som föredrogs vid musiklyssning.

Resultat och slutsats: Terminologin som musikerna i studien använde dokumenterades och lades till den samlade kunskapen i ämnet. Merparten av deltagarna i denna studie föredrog inte ett individuellt anpassat musikprogram framför ett standardprogram när de lyssnade till musik. Endast en av deltagarna föredrog det individuellt anpassade musikprogrammet i sådan utsträckning att statistisk signifikans ($p < 0,05$) uppnåddes.

Nyckelord: Finjustering, hörapparater, hörapparatprogram, musikernas terminologi, upplevd ljudkvalitet

Abstract

Background: Hearing aids are optimized for speech perception, even though specific programs for music listening exist. Studies have shown that there might be a potential for improvement in the user experience while listening to music with hearing aids. It is necessary for a musician to distinguish between different instruments in an orchestra to be able to adapt their playing according to these. As a result of musical training, musicians can provide valuable information for the fine tuning of hearing aids. The demand for increased understanding concerning musicians' needs has been mentioned in research. Through analysis of the terminology used by musicians regarding perceived sound quality, understanding can potentially be improved.

Aims: To document the terminology musicians use to describe different aspects of the perceived sound in the hearing aids during fine adjustment. The study also compares the basic program in a hearing aid with an individually adjusted music program to determine which of the programs is preferred while listening to music.

Method and material: Five hearing aid users who were all professional or semiprofessional musicians participated in the study. Hearing aids were fitted based on the test participant's individual hearing loss and were provided with a standard program and a music program. The music program was individually adjusted according to the subject's wishes while listening to music via speakers in a quiet room. The terminology used by the subject to describe the perceived sound and desired adjustments was documented. A double-blind, randomized paired comparison between the hearing aid programs determined which program was preferred.

Results and conclusion: The terminology used by the musicians in the study was documented and added to the established knowledge. The majority of participants in this study did not prefer an individually adjusted music program over a standard program while listening to music. Only one of the participants preferred the individually adjusted program to the extent that statistical significance was achieved ($p < 0,05$).

Keywords: Fine tuning, hearing aids, hearing aid programs, musician's terminology, perceived sound quality